

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудні.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Літдого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Не такий чорт страшний, як намальований.

Коли 18. с. м. скликав львівський кацапський штаб своїх «мужей доверія» на наради в справі кандидатур і політичної тактики, то радили там зовсім відосібно і «таємственно». З реляцій «Галічаніна» довідав ся світ лише стілько, що ухвалено резолюцію, висказуючу потребу консолідації. Колиж нині «Народний Комітет» зібрав ся на довірочні наради, львівський москвофільський штаб забажав мати там своїх делегатів. На дотичне письмєнне жаданє «Народна Рада» не відповіла кацапам і ото в сам день зборів «Народного Комітєта» оголошують гг. Добрянський і Павенцький, як заступники «Русскої Ради» своє «Ізвєщеніє», в яким узурпують для себе провід виборчої акції.

Не входимо вже в льогіку сеї москвофільської тактики. Звісно, у них льогіка така, яка їм потрібна для ціли, витиченої з гори. Ми констатуємо лише з вдоволенєм факт, що москвофіли побачили себе нарешті зізольованими і примушені тепер виступити окремо, як фракция, не маюча жадної звязи з народним, руским сторонництвом. Нехай тільки ідуть самі, а слабії їх ноги не донесуть їх далеко. Нехай і як вони горойжать ся на папері, то дійсність викаже їх неміч. Нехай лиш не мають покришки консолідаційної фірми, а їх діла обличать їх низьку і підлу програму!

Що-до будучих виборів, на жаль, ми не плекаємо великих надій. Пересунене народної політики «на ліво» до радикалів, нерішуче виступленє провідників нової національно-демократичної партії в справі часткових консолідацій з кацапами на провінції, мусіло вразити неміло всі умірковані і щиро-народні круги нашої суспільности. Як кацани своєю консолідацією просто видерли народовцям їх народну організацію, а тепер вже і назву, так тепер опанували єї радикали в сей спосіб, що для широкого загалу спокійних і поважаних Русинів не стає в ній місця.

Сї причини, коли не знеохотять і не відстрашать від горожанської роботи над добрим успіхом виборів, то в кождім разі введуть заколот, виломлюване ся з карности і взаїмне поборюване себе в лоні народного сторонництва. В нашій цілій політичній роботі, ми з нашої сторони не заступались за нічим иньшим, як за спокійною, реальною політикою на чисто-народній, руско-українській почві. Нехай буде, що і горячийші елементи вважали ся дорогою заповільною, средства і успіхи недостаточними, але всеж наша дорога веде в одну сторону, якою можна дійти до здійсненя всіх найвисших ідеалів. А мимо того істория послїдних літ була свідком правдиво братоубійчої борби на сїм щиро-народнім шляху, найбільше неполітичними, тривіальними і нечесними способами.

Така тактика безідейности і неконсеквенції виявить свої лихі наслідки і при теперішних виборах. Але вже тепер принесли сї вибори значну побїду руско-народній ідеї, очищенє народного організма від москвофільських репяхів. Коли «Галічанін» вговорює в «Народний Комітет», що єму недостойно радити осторонь «страха ради перед «Русланом», то тим самим виставляє нам свідощтво, що до сего проясненя руско-українського політичного овиду ми причинили ся в головній мірі. І сей факт буде вихідною точкою нашої дальшої роботи. При всїй важности теперішньої виборчої хвилі ми не забуваєм ніколи і не перестанем накликувати другим, що значїне виборів є на кілька літ, а значїне народної ідеї є на віки.

Не яло ся входити в компроміси з негаторами нашої національности, хотїй би навіть справді, як піддає «Галічанін» у своїм поясненю до згаданого «Ізвєщенія», при такім компромісі «кандидатура г. Ю. Романчука не скиталась би із одного округа в другий... Понад особисті і партійні успіхи повинна присьвічувати народним сторонництвам їх народна ідея і задля сих успіхів жаден щирий народовець не повинен єї посвяти-

ти хотьби на хвилю. Ба, та і які се були успіхи! — ми бачимо з наведеного «Ізвєщенія» — що нині загирєна і заплїсїла вже колись «Русская Рада» має сю безличність ставити себе на чолу заступництва галицко-русского народа та узурпувати для себе провід в теперішних виборах. Але добре сталося, що так склалось. Гордіня приходить перед упадком. І се «Ізвєщеніє» «Русскої Ради» стане для неї по смертним плякатом!

Справозданє посла Барвіньского.

Залізці, 30. жовтня.

Дня 29. жовтня прибув до нашого міста посол Барвіньский, щоби перед виборцями судового округа залозецкого здати справу із своєї діяльности в соїмі і в радї державній. Остатній раз був п. Барвіньский в Залізцях в р. 1895, а о скілько память тутешних людей сягає, ніхто з его попередників до нашого міста ніколи не являв ся і не здавав справи з посольської діяльности. Рада громадєка тутешна, що мала тільки доказів щирої опіки п. Барвіньского для справ нашого міста, ухвалила на остатнім своїм засіданю взяти корпоративно участь в збор ах екликаних п. Барвіньским на день 30. жовтня і в тїй цілі відступити єму салю ради громадської. Окрім радних і міщан тутешних прибуло з околичних сїл до 80 селян, котрі мусіли вже тиснути ся також в прилеглих сїнях. Явило ся також місцеве духовенство, а замісцеві деякі надїслали оправданя. П. Барвіньский відкрив збори і подякував за труд прибувшим та просив, щоби збори вибрали предсїдателя для проведу нарадам і щоби по его справозданю кождий, що має яке бажанє, або запитанє, зовсім щиро і отверто се висказав. Предсїдателем збору вибрано бурмістра тутешного п. Питляра, а заступником кс. д-ра Яроша, тутешного приходника. В більше як двогодинній бесїді пояснив п. Б-ий важїйші закони ухвалені від р. 1895 (коли остатній раз здавав тут справу), як закон податковий, цивільний, закон о відписуваню ґрунт. податку наслідком елементарних шкід,

14

Скапаний свїт.

Штука в 4 діях зі співами і танцями
ВЛАД ОРКАНА

переклав:

Йосиф Стадник.

(Далї).

СОБКО. Або ми, або ніхто!

НАСТЯ (д. с.). Одно з двох...

СОБКО (глядить зїд ока). О, не одно з двох!

НАСТЯ. Не знаєш, що я думала...

СОБКО (встає). Я знаю, що ви нишком інакше думаєте, а голосно знов інакше... Знаю добре.

НАСТЯ. Що знаєш? Скажи...

СОБКО. Думаєте, що ми будемо в масничці бити масло, а ви зїсьте маслянку тай масло... Ага! Розумно?

НАСТЯ (лота). То ти такий? Пожди!

СОБКО. Слинка вам іде. Вже наперед облизуйте ся на те, що не ваше.

НАСТЯ. Коли ти такий, коли ти мене вже наперед хочеш від всего відсадити, роби собі сам!

ЗУЗЬКА. Мовчи, Собку!... (Хватає його за рамя).

СОБКО (зробо). Пусти!

ЗУЗЬКА. Про мене, крутїть собі карчила! Що мене се обходить... (їде до вікна).

НАСТЯ. Відкидаю ся. Анї чути не хочу! Робїть, коли ви такі мудрі! (До Собка притїсненим голосом). По якого чорта влазиш поміж чужї тини? Гонїш, як гончий пес. Гляди свого діла — чуєш! Що тобі з того приїде?

СОБКО. Що? Вигралисьмо процес...

НАСТЯ. А будеш же ти вмів використати се? (Тисне). Слухай-же тепер, що тобі скажу Не виривай ся наперед, нехай вона війну веде...

ЗУЗЬКА (їдходить, вони переривають). Хочете з чужого вогню бараболї вигортати? Стережіть ся, стережіть, бо попечете ся!...

НАСТЯ. Що се?

СОБКО. Чого ти хочеш?

ЗУЗЬКА (глузливо). Гляджу у стайню!...

нічо більше. (Глядить на них, — смїє ся — тотї не знають, що думати).

СОБКО (бе кулаком об стїл). Сто чортів! Хто з кого кпить?

НАСТЯ. Маєш Зузю!

ЗУЗЬКА. Ви самі з себе! (Хоче відїти).

СОБКО-НАСТЯ. Що?

ЗУЗЬКА (відвертає ся, енергїчно). Хочете, — скажу вам. Я не дитина, щоби робити зі мною, що тільки захочете... сама собі раду дам!

СОБКО-НАСТЯ. Зузька, що ти верєєш! Таж ми з тобою...

ЗУЗЬКА. Доки вам треба!... Намовлялисьте Кантого до женячки зі мною...

СОБКО. А так!

ЗУЗЬКА. ...бо хотїли, щоби вам дістало ся батьківське віно. Думаєте — не знаю? Тепер не маєте нічого — мізерний клинчик, хотїли-биосьте мати більше! Що, може ні? що? А нехай би я тут була прийшла — но! — то живцем були-б ви мене уекли!...

(Далї буде).

відтак обговорив начерки законів внесені в новій раді державній 1897 і склад нової ради (V курия), пояснив справу австро-угорської угоди і язикові розпорядки та викликану ними обструкцію, а на останку важніші справи в делегаціях і соїмі і подрбно деякі справи заступованих ним повітів (будову доріг, школи і т. п.) і міста Залозець. При кінці розділив п. Б-кий деякі свої бесіди передруковані з етенографічних протоколів соїму, ради державної і делегацій, щоби виборці могли перекопати ся, коли, як і про що промавліяв їх посол.

Зібрані вислухали сего справоздана з великою увагою, почім начальник громади, міщанин Питляр вніс, щоби послови висловити довіріє і поставити его знов кандидатом при надходячих виборах до ради державної. Збори ухвалили односторонно се внесенє. Відтак виборці з різних сторін представляли послови свої потреби, а инші, як з Тростянця, з Ренева і пр. дякували послови за поміч, яку їм висвідчив при будові церков, в справах шкільних, громадських і т. д. О год. 3-ій відбув ся обід, даний в честь посла радою громадскою, в якім взяли участь місцеві сьвященники і інтелігенція, радні і деякі селяни. Се є найліпшим доказом, що селяни і міщани нашого судового округу уміють оцінити реальні придбання, якими може вказати ся п. Барвіньський і що агітація розвинена в тих сторонах о. Зельським (розкиданє памфлетів проти п. Барвіньського) не тільки не найшла послуху, але всі бачать, що контркандидат воює ненавистію, пристрастію і неправдою, а звісно: неправдою сьвіт перейде та не верне ся!

Відповідь на „Отверте письмо“ о. І. Коцюби.

Вп. о. Коцюба, Сов. Конс. і парох Олеші пов. товмацького, помістив на днях в «Руслані» до мене яко кандидата з IV. курії окр. виб. Станиславів-Богородчани-Надвірна-Товмач «отверте письмо» з запитами, на котрі я, прочитавши дотичне число «Руслана», вважаю моїм обовязком відповісти.

Розумію інтерпеляцію о. Коцюби так, що єму розходить ся головню о становиско, яке я яко посол заяв би в справах віри і рускої церкви.

Отже що-до того я позволю собі навести передовсім слідуєчі факти:

Вже в р. 1893. стояв за автономію в справах церковних і тої автономії я фактично боронив. Була се хвиля, коли Бадені розпочав був «Kultur-Kampf» против руского духовенства і щоб змусити его до своєї політики та стероризувати, закинув єму вину в масовій хлопській еміграції. Тоді то я, пробуваючи на університеті у Відні, урядив демонстраційні збори Русинів-академиків за для сеї справи і ще яко член радикальної партії в полеміці з «антіпопівською» фракцією написав між иньшими таке: «Ми Русини не повинні допустити, щоб хто-небудь мішав ся в наші церковні справи; ми повинні стояти на становиску автономії церковної, бо в тім лежить частина нашої національної незалежності, частина наших народних прав». («Народ» ч. 1. з 1893 р. Допись з Відня).

Коли я в 1899 р. заснував власну часопись враз з д-ром Охримовичем «Будучність», то і в тій часописі я виступив знов в тімже самім зміслі в статі «Новий Митрополит» («Будучність» ч. 2.)

Врешті в програмі народній, котрої субстрат укладав я з д-ром Охримовичем, а що-до справ церковних також при помочи Вп. о. Стефановича і котра то програма мене, яко члена народного сторонництва і его заряду, безусловно обовязує, написано таке в справах церковних: «Домагаємо ся для рускої церкви такого уладженя єї відносин, щоб не була виставлена на ніякі чужі впливи і могла служити вповни рускому народови. Спеціально що-до обсаджуваня церковних бенєфіцій домагаємо ся знесеня патронату і впливу правительства, а що-до іменованя руских церковних достойників усуненя впливу чужих і ворожих нам елементів та обсаджуваня таких посад відповідно до інтересів і бажань руского народу і клира».

З повиспих що-їно наведених фактів оказує ся, що я все стояв, а яко посол стояв би

також на становиску нашої автономії в справах церковних і тої автономії боронив-бим, в чім знов ті-ж наведені факти дають повну гарантію.

Що-до дальшої справи, порушеної Вп. інтерпелянтом, віри і обряду, то я стою на тім, що кожда конституційна держава має строгий обовязок перестерігати свободи віри і віроісповіданя, і тому я боронив би кожного, хто яко греко-католик був би в виконуваню своїх практик релігійних і обрядових обмежуваний або з причини свого гр.-кат. віроісповіданя і обряду в який небудь спосіб властями, відмінно як люде других віроісповідань і обрядів, уважаний або і кривджений.

Отсе моя відповідь в справах церкви і віри.

Крім сего на інтерпеляцію о. Коцюби і з нагоди єї маю ще сказати слідуєче:

Що-до духовенства — я вже в радикальній партії був противником боротьби «против попів» зглядно загалу духовенства (диви мої статі в «Будучности»), як знов з другого боку виступав я все і буду виступати против клерикалізму і кастовости, а то тому, що узнаю одно і друге за шкідливе для нас Русинів під зглядом національним. На мою думку сьвященство, як і решта народу, повинно в політиці груповати ся після особистих політичних переконань, а якісь примусові погляди і спосіб діланя можуть відносити ся хіба до справ станових духовенства але не до справ народної політики. (Так впрочім діє ся і в західно-та середно-європейських краях; прим. при послідних виборах в Баварії католицьке centrum йшло в явній союзі з соціалістами; ірландське сьвященство піддержувало довго рух революційний з причин національних та покривдженя «народної церкви» і т. п.).

Що-до шкіл конфесійних, за котрі інтерпелює мене рівнож о. Коцюба, то я є рішучим противником таких шкіл (як і всі ділаючі сторонництва рускі), а се з слідуєчих причин: по 1) що Русини належать до різних конфесій (римо-католики, православні, деякі жиди etc) і тому школа віроісповідна розбила-б їх і спипила-б процес національної ассіміляції; по 2) що наш постулат є і повинен бути самоуправа цілого народу справами вихованя — до жадань сеї категорії належить між иньшим жаданє своєї ради шкільної краювої зглядно поділу теперішної на секції — а здійсненю сего постулату акція за віроісповідною школою мусіла-б пошкодити; по 3) що належить веденє вихованя при теперішних культурних вимогах сповнити може лише держава (доказ тому також наші школи перед організацією); по 4) що вихованє релігійне з наукою основ віри і практик релігійних є і при теперішній системі належито загарантованє; по 5) що конфесійні школи викликали-б серед молодого покоління конфесійну нетерпимість та взаїмну ненависть з причин віроісповідних; по 6) що заснованє і удержанє віроісповідних шкіл при наших відносинах принесло-б величезні кошти; по 7) що конфесійну школу в Австрії узнають навіть і партії клерикальні de facto за неможливу до здобутя (антисеміти підносять сеї постулат час до часу лиш для агітації!) і піднесенє того жаданя з боку послів руских наразило-б їх лише зовсім непотрібно наймогучішим тепер сторонництвом чеським і німецьким та утруднило би їх положенє і вплив в парламенті.

Що-до справ економічних і соціально-політичних реформ (порушених рівнож в інтерпеляції) то стою в тій мірі за постулатами, висказаними в народній програмі.

Тільки мав я виповісти на і з поводу «отвертого письма» о. Коцюби; а даю сю відповідь публично, бо так бажає Вп. інтерпелянт, а потому длятого, що інтерпеляцій таких мав-бим більше, а волю відповісти нараз.

Львів дня 30. жовтня 1900.

Др. Євгеній Левіцький.

Наслідство престоло.

Мимо заповідженого дневниками усуненя справи інартикуляції присяги архикнязя Франца Фердинанда з нарад угорского парламенту, поставлено єї на порядок дневний і підданно дискусії в повній палаті. Перший забрав голос

посол Франц Кошут, голова партії незалежних. Бесідник заявив, що его партія на інартикуляцію ніколи не згодить ся, бо тут ходить не тільки о нарушенє прав жінки архикнязя, на що остаточно ще можна би згодитись, хоч після угорських законів кожда законна жінка угорского короля має право зїстати угорскою королевою, але також о нарушенє прав наслідства престоло і потомків архикнязя. Після промов ще кількох опозиційних бесідників, що промовляли менше-більше в тім самім дусі, що Кошут, повстав на скрайній лівий страшений гамір і посипались іронічні уваги під адресою міністра Селя, котрому закидувано, що не має відваги забрати голосу. Вкінці на внесенє посла Ратная відрочено засіданє, а на вчєра заяв слово президент міністрів Сель. Бесідник відпер заміт, мовби інартикуляція нарушала угорську конституцію, бо вже саме предложенє деклярації перед форум соїму є доказом пошанованя сеї конститутції.

Що-до мерітум справи стверджує Сель, що архикнязь сам прийняв наслідки свого нерівного подружя і записяг єї в знаній деклярації. Однак не зріє ся престоло ані у власнім імені, ані своїх дїтвй. Про се нема зовсім бесіди, бо деклярація не містить в собі абдикації від престоло. Архикнязь записяг лишє, що приймає на себе консеквенції, які потягне за собою нерівне подружє, після загальних понять та відвічно-го звичаєвого права. Архикнязь вчинив се добровільно і рішучо з наміром оминути хотьби якогось сумніву що-до его постанови. Морганатичні подружя існують вже від давна і у иньних народів, а також і в цїсарскім домі збув ся вже один такий случай.

Коли пос. Кошут твердить, що закон дому Габсбургів не стоїть више від угорських законів, то президент міністрів мусить заявити, що Габсбургскій дїм має не закон, а радше збірник звичаєвих прав, які нормують его чисто фамілійні відносини. Таке право має кожда фамілія, коли оно лишє не стоїть в суперечности з існуючими законами. Статути цїсарского дому є знані міністрам і не заключають нічо такого, що противило би ся угорскому закону про наслідство престоло. Але єї закони зачисляють лишє тих потомків до архикнязів і архикнягинь цїсарского дому, які походять з рівного подружя. В виду сего, теперішня подруга архикнязя Франца Фердинанда не може бути архикнягинєю Габсбургского дому, а тим самим і не може стати угорскою королевою, хотїй певно она з всею симпатією буде відноситись до угорского народа, коли єї муж засядє на его королівскім престолі.

На гамір, який тут зняв ся на лівий, відповіла правиця і centrum живим протестом, а пос. Людвик Олай заявив: Подругу Франца Фердинанда прийме угорскій нарід з тими самими чувствами і поважанєм, хотїй не буде міг єї величати своєю королевою задля перешкоди, яку створив не угорскій нарід, але єї власна деція! — Вкінці просить президент міністрів, щоби пошановано найсьвятїйші родинні чувства і кінчить прошенєм о принятє закона. (Оплески і гратуляції від правиці і centrum). На сїм перервано наради.

Справозданє „Дністра“.

(Конець).

II.

В Товаристві взаїмн. кредиту «Дністер» прибуло сего року 288 членів і було в дни 30. вересня всіх членів 1.879, котрі декляровали уділи в сумі 97.550 кор., а зложили по день 30. вересня с. р. 73.260-33 кор. або 75-10% деклярованої суми.

Зголошенє о позички вплинуло 632 з котрих полагоджено прихильно 399.

Виплачено до кінця вересня на 365 скриптів суму 214.650 кор.
на векслї суму 30.080 кор.
разом 244.730 кор.

Сплачено сего р. позичок в сумі 122.600-74 кор. З кінцем вересня оставало 1.699 позичок в сумі 773.686-89 кор.

Вкладок щадничих було з кінцем вересня 974 на суму 725.563-51 кор.

В часі від 1. сїчня 1900 до 30. вересня

с. р. вложило 873 сторін суму 234.580-60 кор., а виняло 584 сторін суму 189.146-97 кор.
 Фонд резервовий побільшився о 1.520 кор. 88 сот. і виносить 6.759-92 кор.
 Спеціальна резерва страт побільшилась о 305 кор. 51 сот. і виносить 758 кор. 83 сот.
 Капітал власний Товариства виносить 80.809-08 кор.
 Капітал оборотовий виносить 862.201-11 кор. (о 108.892-79 кор. більше ніж в попереднім році).
 Оборот касовий в протязі 9 місяців виносив 1.460.463-45 кор.

III.

На житє забезпечилося за посередництвом «Дністра» 85 осіб на 155.800 кор. капіталу і від тих забезпечень і за інкасованє премій житєвих зискав фонд емеритальний урядників «Дністра» 1.286 кор. 96 сот. Се повинно для наших людий бути заохотою до забезпечуваня ся на житє за посередництвом «Дністра».

По відчитаню і прийнятю до відомости справозданя так Дирекції як і комісії ревізійної заняла ся Рада надзираюча поагодженем інших біжучих справ.

На предложенє Дирекції рішено уділити в дорозі ласки для членів, котрі стратили право до відшкодованя по мысли приписів статута, а то узглядняючи всі промовляючі за ними обставини і так:

- 1) Громаді Лучиці пов. сокальського в квоті 400 кор.
- 2) Павлови Брухови з Добрусьна пов. жовківського в квоті 150 «
- 3) Николі Різникови з Саранчук пов. бережанського в квоті 200 «
- 4) Федорови Бабинському з Підгайчик пов. коломийського в квоті 300 «
- 5) Ів. Підгурскому з Плетенич пов. перемішлянського в квоті 200 «
- 6) Ів. Дмоховському з Белза пов. сокальського в квоті 150 «

Разом порішено виплатити в дорозі ласки 6 відшкодовань в сумі 1.400 кор.

Опісля на предложенє Дирекції іменовала Рада надзираюча сталими урядниками в X. ранзі (асистентами III. кл.) практикантів Ярослава Нижанковського і Бронислава Остапа Гулевича.

НОВИНИ.

— Календар. В пятницу: гр.-кат. Артемія муч.; рим.-кат. День задушний. — В суботу: гр.-кат. Іларіона Вел.; рим.-кат. Губерта.

— Поминальне богослуженє за душу бл.п. Омеляна Огоновського, довголітнього професора рускої мови й літератури в львівськیم університеті і многозаслуженого трудownika на ниві рускої науки, довголітнього голови товариства «Просьвіта», першого директора фізіологічної секції Наук. Товариства ім. Шевченка і т. п., відбуло ся нині в Успенській церкві. Поминальну Службу відчитав сотрудник о. Давидович, а до парастасу станув відтак ще другий сотрудник о. Красицкий. Слаба участь споміж рускої суспільности стає найвимовійшим доказом, як у нас не уміють оцінити і почитати заслуг людий, що весь вік свій трудили ся з саможертвою для народу і оставили по собі поважні сліди своєї успішної і хосенної праці. Передовсім кожному мусіло се власни в очи, що окрім проф. Колесси і Студинського не явив ся ніхто більше з професорів університету Русинів (не говоримо вже о Поляках), де покійник більше четвертини столітя був окрасою almae matris. З рускої гімназії окрім проф. Громницкого (своєка покійного) не бачили ми нікого більше, а вжеж се майже всі єго ученики, що єму завдячують своє наукове образование. Чиж се такий приклад, панове професори, даєте своїм ученикам, тому молодому поколіню, яке повірено вашій опіці і проводу?! При парастасі сподівались ми побачити хоч кількох катехетів (а є їх у Львові кільканайцять), котрі також були учениками пок. Омеляна. А деж був виділ товариства «Просьвіта», Наук. Товариства ім. Шевченка, Руского товариства педагогічного і т. и. і то в день вільний від науки і бюрових занятій, бо сеж лат. свято?! Надармо гляділи ми за репрезентантами всіх тих товариств. А деж була та «Молода Україна», у якої хіба «великих слів велика сила тай більш нічого»? Осє так уміють у нас цінити і пошанувати заслуги одного з перших синів України-Руси, заслуги того, якого широкий світ науки числить і поважає як одного з поважних представителів на полі славянської науки. Се є сумний доказ бездєйности, бездушности і недокорности тої суспільности, котрої одиниці при всяких нагодах голосять, що гото-

ві жите і кров дати за нард, а тут не спосібні понести маленького труду, щоби почитати память одного з перших руских патріотів і трудownicів. Сим видає руска суспільність сама на себе засуд.

— Рускі путники прибули до Риму дня 26. жовтня і станули кватирою разом з оо. епископами Шептицьким і Чеховичом в готели Англіїско-американськїм. Другого дня оба оо. епископи, оо. мітрати Волошинський, Фацевич і Білецький відправили Службу Божу над мощами бл. п. митр. Іос. Сембратовича в каплиці Пропаганди і відвели їх до крини при тій каплиці на вічний супочинок. На богослуженю явили ся всі паломники і багато Італійців. По похоронах всі рускі паломники під проводом Преосв. епископа Шептицького звиджували римскі церкви.

Дня 28. жовтня по Службі Божій кардинал Ледоховский прийняв руских паломників на довшій аудиенції, а другого дня були всі на аудиенції у Святійшого Отця.

— Щедрий дар. Філія руского педагогічного Товариства в Станиславові оголошує з вдячноти осє яке письмо щедрого жертводателя:

«Станиславів дня 27/X. 1900. До Хвального Виділу Товариства педагогічного в Станиславові. Небавом входимо в новий вік, новий період в житю народів. Стан, в яким нас Русинів хвиля ся застане, рішати ме о нашій народній свідомости та спосібности до культурної праці, а тим самим о нашім праві до місця поміж цивілізованими народами. Уважаючи собі за чєтє бути членом Товариства педагогічного, що покляло собі далекосяглу задачу придбати нашою народови як найбільше патріотичної інтелігенції споміж широких а убогих верств нашої суспільности, вважаю моїм патріотичним обовязком в так важкій хвилі житя народу звернути увагу Хвального Виділу на певчу потребу побудованя власного дому для бурси Товариства, котрий би відтак став розсадником правдиво руско-українського духа на окружаючі політичні повіті. Даючи ініціативу до того так донеслого діла, жертвую на згадану ціль (будову дому бурси) з моєї сторони квоту 2.000 (два тисячі) корон, які я по доповненю звичайних касових формальностей до рук Хв. Виділу в найблизшій часі зложити готов, а разом з нагоди недалеких загальних зборів Товариства уважаю вказаним, щоби Хвальний Виділ вже на сегорічні загальні збори дня 1. падолиста явив ся з проектом призибрания дальших на будову потрібних фондів. Маючи в Бозі надію, що мій почин відібє ся згідним та жертволюбним відгомоном в серцях патріотичної нашої суспільности, бажаю Хв. Виділови за приміром других центрів руско-народного житя дійти якнайскорше до пожаданой цілі, а поки-що vivat sequens! — З правдивим поважанєм — др. Іван Гробельский, крилопанни».

— О. Іван Попель з Довгополя, як нам доносять з Косівщини, наляганий доокресними селянами, які в нїм мають щирого дорадника і повного посвяти оборонця против всяких кривд і визиску, наміряє кандидувати з IV. курії округу Коломия-Косів-Смятин.

— Легенди кружать про арештованого в Тернополи Будзиновського. Доносять, що він і тепер як при послїднім арештованю в тїм самім Тернополи підчас виборів, не хоче приймати поживи і мав заявити на вступі до вязниці, що «або випустите мене на волю, або вивезете на цвинтар». Нинішнє Slowo Polskie в телеграмі з Тернополя доносить, що Будзиновский мав втічи вчера з вязниці в перебраню мулярського робітника, яких там багато працює тепер при будові кривавалу. Однак се лиш поголоска, яка ще не має потвердження. Кажуть, що увязненє Будзиновського зарядила не тернопільска прокуратурия, а львівска надпрокуратурия.

— Справа знєсеня станиславівської залізничної дирекції, о чім ми недавно донесли, представляє ся після послїдних інформацій троха інакше. В Перемишли має дійсно основати ся нову дирекцію, а то силами львівської і краківської дирекції, котрих чинности значно зменьшать ся. Станиславівска дирекція лишає ся на-дальше, лише значний процент свого персоналу віддає новій дирекції в Перемишли і черновецькій експозитурі, котра буде значно побільшена.

— З галицької Каси щадничої одержали ми отсе письмо: Роздача нагород (з черги 33.) домовим слугам мешкамців міста Львова відбуде ся дня 31. грудня 1900. о 10. годині перед полуднем в Дирекції галицької щадничої Каси. О єї нагороди можуть старати ся слуги родом з Галичини та Великокого Княжества краківського, коли викажуть ся службовою книжкою та докажуть, що у того самого службодавця, від котрого о нагороду старають ся, або у єго родині служили у Львові без перерви не меньше як 15 літ, а з сих найменьше послїдні 3 роки. Навіть слуги, котрі перед 6 літами одержали нагороду, можуть знова старати ся тепер о нагороду, коли через протяг сих 6 літ у сего самого службодавця або по смерти сего у єго родині мешкаючої у Львові зістають в дальшій службі. Кожному служі, котрий з такою кни-

жочкою зголосить і висші літа служби докаже в канцелярії галицьк. щадничої Каси, видасть ся друкований блянкет просьби, який по відповіднім вивовненю вказаних рубрик, службодавцем та принадлежним урядом парохіальним, в тій самій канцелярії треба віддати найдальше до дня 1. грудня сего року, позаяк пізнійші зголошеня не будуть узгляднені. Хто в назначенім дни особисто не відбере признаной єму нагороди, або не подасть причини, чому не явив ся в назначенім речинці, припише сам собі випу, коли відкажуть єму нагороди.

— Женщини а академія красних шток в Кракові. Депутация жєнщин, що образують ся в малярській штуді, внесла до академії красних шток в Кракові просьбу о дозволенє жєнщинам побирати науку в тій академії. Директор академії п. Фалат заявив депутациї, що він є за тим, щоби жєнщини мали вступ до академії, і порадив віднести ся до намісника і до міністра просьвіти.

— В справі Ягодзінського з Коломиї, що кілька місяців тому застрілив був будівляного підприємця Шмїдта, доносять з Відня: Касаційний трибунал відкинув зажалєнє неважности вносєнє засудженім на смерть Ягодзінським за скритоубійчє замордованє Шмїдта.

— Цісар Вільгельм виголосив на днях в Ельберсфельді 708. промову від часу, коли вступив на престол.

— Процєс Гільзнєра. З черги переслухано вчєра як свідка Авфрехта. Свідок розказував, що коли раз поспитав Гільзнєра, чи то він убив Грузівну, то Гільзнєр склонив голову і нічого не відповідав. Авфрехт говорив дуже голосно і часто називав обжалованого «лайдаком», «злочинцем», так що предсідатель мусів єго напаминати. На питанє оборонця, чи свідок є католиком, відповів сєй, що є з походження жидом, а від 9. року добрим католиком. Свідок Фридерика Броз зізнала, що в ночі з 29. на 30. марця чула через отверте вікно, як на дорозі розмовляло кількох жидів, а між ними був Гільзнєр і Авфрехт. Послїдній мав сказати Гільзнєрови, що всякє підозрінє усунєно би з него, якби він вступив на хвилику до божниці та тим мїг виказати своє alibi. Якийсь Боданский мав сказати що-до убійства Грузівної, що «она була тrefною». Ту розмову чув також слїдующий свідок, матір Фридерики. Дальше зізнавав Яков Шіллер, котрий боронив Гільзнєра і називав єго побожним і невинним. Свідок Боданский заперечив, немова би то Брозова і єї дочка чули, як він похваляв злочин Гільзнєра. Свідок Імануїл Фрішер, який мав бути також присутний при тій бесіді, заперечив зізнаню Брозовой і єї дочки. Коли приведєно до очий Брозовой, єї дочку, Авфрехта, Шіллєра і Фрішєра перші два свідки обставали при своїх зізнанях. Опісля по відчитаню зізнань інших свідків, та орєчєня лікарів з Кутної Гори про психичний стан Гільзнєра приступлено до переслуханя лікарів-психіатрів, котрі заявили, що Гільзнєр є умислово здоровий. Вкінци відчитано орєчєнє лікарського виділу праского університєта що-до плям найдених на одїжи обжалованого. Після орєчєня не повело ся хємічно розслїдити, чи плями походять з крові. На єім покінчено вчєрашню розправу, а продовженє єї наступить дня 2. падолиста.

Телеграми.

Відєнь, 1. падолиста. Цісар удає ся завтра до Гедєлє на Угорщину.

Прага, 1. падолиста. Намісництво оголошує розпоряджанє міністерєства внутрішних справ, управнюючє красвий виділ до побирания також на падолист і грудєнь додатків до красвого податку в тій самій височині, як в минулім році, з застерєженєм, що соїм прийме се відтак до відомости.

Мадрид, 1. падолиста. З причини рєстучого руху Карлістів наміряє правительство знєсти конституцію в Іспанії.

Рим, 1. падолиста. Парлямент збере ся 22. падолиста.

Рим, 1. падолиста. Папа прийняв на аудиєнції наших єпископів станиславівського і перемиского.

Льондон, 1. падолиста. Бюро Райтера потверджує вїстку, що лєорд Сельсбєрі уступить з уряду секретаря стану для заграничних справ, але остане надальше премієром. Єго наслїдником на уступленім становиську називають лєорда Ляндовна.

Гамбург, 1. падолиста. На біржі довідують ся, що на пароході «Бундєсрат» заарєштовано два ладунки несповна 6 мільонів марок в золоті, в єїй гадці, що се майно Крігєра. Однак єї гроші не належать до президента Трансвалю.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
1:35	6:10	з	Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до	Лавочного (Мункача, Пешту)	Борислава
	6:20	з	Чернівців (Іцкан, Галяцу), Станиславова	6:30	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:46	з	Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк.	6:43			дв. Підзамче
	7:45	з	Янова	6:35	до	Станиславова, Підвисокого, Потуртор	
	7:40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	8:00		на дв. головний	2:55			
	8:05	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	9:00	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)	
	8:15	з	Сокаля, Рави рускої	9:15	до	Янова	
	8:50	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:25	до	Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
	11:45	з	Ядослава і Любачова	9:42			дв. гол.
	11:55	зі	Станиславова (Кересмезе, Потуртор)	2:55	9:55	до	Чернівців, Станиславова
	12:55	з	Янова	10:20	до	Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова	
	1:15	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	1:25	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
2:20	3:14	а	Брухович (13. мая до 16. вер. в неділі і св.)	2:15	до	Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята	
2:35	5:17	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:40		на дв. голов.	3:15	до	Янова шод. від 13. мая до 16. вер.	
1:45	5:45	з	Кракова	3:26	до	Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.	
	5:55	з	Чернівців, Іцкан	3:30	до	Ряшева, Хирова, Любачова	
	6:00	з	Сокаля, Белзця і Любачова				
Ніч				Ніч			
8:40	7:24	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в неділі і св.)	6:10	до	Станиславова	
2:31	8:28	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в неділі і св.)	6:13	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно	
12:20	8:50	з	Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.	12:40	6:30	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
	9:23	з	Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.		6:50	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	9:45	з	Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова		7:10	до	Тернополя дворець головний
	10:00	з	Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потуртор		7:33	до	дворець Підзамче
	10:15	з	Лавочного (Пешту) Хирова		7:25	до	Сокаля і Рави рускої
	10:12	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		7:48	до	Брухович (13. мая до 16. в р. в неділі і св.)
	10:30		на дв. голов.		9:12	до	Янова від 1. мая до 15. вересня
	12:05	зі	Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.	2:51	10:40	до	Чернівців і Іцкан
	3:12	з	Підволочиск на дворець Підзамче		10:50	до	Кракова, Відня, Варшави
	3:35		на дворець головний		11:00	до	Підволочиск, Бродів дв. голов. і
					11:25	до	дв. Підз.
					4:15	до	Кракова, Відня, Берлина, Самбора
					4:45	до	Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.

ЗАМІТКА: Гога нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Крайських ч. 5) уділяє поясень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшим кур-
сі денним не числячи ніякої
провізії.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовевству і всім вірним Впресв. Митроп. і Пресв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вивосить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	"	—	"	
" спеціальна	1.684	"	80	"	
Фонд основний	72.000	"	—	"	
" емеритальний	18.166	"	60	"	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпробсочно. До кінця 1899 року вивосили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 88 сот. Поліси «Дністра» приймає **Банк краєвий і Каси ощадности** у Львові, Колсмії, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Теробовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язиці. Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Дністра», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

Полісики для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. «Дністеръ» на 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адм.

Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім «Просьвіти».)

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Св'ященіки, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житеву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4 %.

— Удїл членський вивосить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

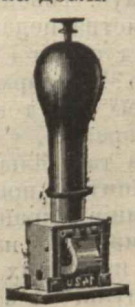
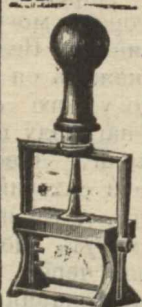
Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вп. Миколяша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклї, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

ґравури на металю та дорогих камях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нуморатори і стемплї на датум. Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни!

Цінники даром і франко!

Гіпотечного.

БАНКУ

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

виплачує без потрученя провізії або коптів

цінні папери

вильсовані

КУПОНИ

Всілякі